

מה ליהדות ולרומנטיקה?

'רומנטיקה' היא 'נגע' או 'אליל שצריך לנפץ'. בכנס פורום 'חותם' ביקשו השופט לשעבר פיליפ מרכוס ורבנים מהציונות הדתית להניח ל"שיח האינדיבידואליזם" ולחזור ל"מחויבות"

מעוות. "אהבה רומנטית כפי שדברנו, היא נגע. היא נגע משום שהיא מעמידה את בני הזוג באשליה". הרב עזריאל אריאל, רב היישוב עטרת, דווקא היה יותר מתון ביחס למושג הרומנטיקה, אם כי הוא ביקש לנפץ את מה שהוא מכנה "אליל הרומנטיקה". "הרומ" נטיקה היא תוצאה של עבודה משותפת ולא מטרה. היא מתנה ומתניע לקשר".

"משפחה בונה עם"

בית המדרש לחברה שהוקם, עוסק בשאלות חברתיות וממילא נוגע גם בדיונים אקטואליים שעולים על הפרק. נאומו של הרב לוינשטיין והריאקציה התקי שורתית אליו גם היו ברקע. הרב יגאל קמינצקי, לשעבר רבה של גוש קטיף, נגע בסוגיות שעלו בנאומו של הרב לוינשטיין דרך האבחנה במושגים פרט וכלל. "בעולם שלנו אנחנו מקדשים את הרגע על חשבון הנצח", אמר הרב קמינצקי, "משפחה זה הכרח לקיומו של עם. היסוד של עם מתחיל מהיסוד של משפחה מהחיבור של איש ואישה. עם זה נצח. פרט זה זמני".

מכאן תקף הרב קמינצקי את אלו המקדשים את הר" ווקות המאחרת וגם את תפיסת הגאווה כטבע מולד. "כל דבר שהוא נגד הטבע בסוף יקרום. משפחה נור" מלית זה הטבע וכל אחד יכול לספר מה שהוא רוצה. פגשתי חברה בני ארבעים, ואני תמיד שואל – למה אתה לא מתחתן? הוא אומר עזוב, חיים רק פעם אחת. אני צריך להתעסק עם הטיטולים של התינוק? וכשאתה פוגש אותם בגיל 60 האנשים האלה הם האומללים שבעולם. בלי כלום. אין חברים אין משפחה אין כלום". התפיסה הזו שמקדשת את עולמו של הפרט, טען הרב קמינצקי, באה לידי ביטוי שלילי לא רק בתפיסה של מהי משפחה אלא גם בשאלה של המאבק מול הפלסטינים. "היום אנחנו יודעים בעליל שכאשר יש סיכון להיילים מול אוכלוסיה אזרחית אזי מסכנים את החיילים כדי לא לפגוע באוכלוסיה, מה שנקרא: חפה מפשע או בלתי מעורבת. למה, כי אם הפרט במרכז או בפרטים כולם שווים. אנה נזימנים שברגע שמסתכלים על הצד הלאומי אז הלאום במרכז. ויש גם עניין של מטירות נפש על הלאום. אם הפרט חשוב – למה שהפרט יסכן את חייו?".

יש מעט מאוד מקרים שהיו גורמים לשופט המשפ" זה בדימוס פיליפ מרכוס לקום מכס שיפוטו ול'לנער' את הנדונים הבאים אליו לבית הדין. על מקרה אחד כזה הוא סיפר לאחרונה ביום העיון של בית המדרש לחברה בני צן, שהתקיים בשבוע שעבר מטעם פורום 'חותם'. אחד המקרים היה כשווג צעיר הגיע אליו על מנת להתגרש והאישה סיפרה כי "בעלה הפסיק לרגש אותה".

"שאלתי אותה למה את רוצה להתגרש? והיא אמרה 'הוא לא מרגש אותי'. זה אחד המקרים הבודדים שר" ציתי לקום מכס המשפט ולתת לה סטירה. כל מטרת הנישואים מבחינתה היה ריגושים". מושגים כמו 'רי" גוש בנישואים' וגם 'משיכה' טען השופט בדימוס, הינם זרים ליהדות. "מסופר על אדם שהגיע לראש ישיבה ואמר 'עשו לי שידוך עם איזו גברת אבל אני לא נמשך אליה'", סיפר מרכוס, "ראש הישיבה אמר לו במה בהמה נק' נית? במשיכה. אתה רוצה להתחתן עם בהמה? אז 'משי' כה' זה הדבר הכי חשוב".

"ריגושים ומשיכה זרים ליהדות". השופט לשעבר פיליפ מרכוס

"ישנם עיוותים בתפיסה של יח"

סים בין איש לאישה או בין הורה לילד, שנובעים מתוך השיתוף הזה של הזכויות", ניסה להסביר את עצמו השופט בדימוס. "השיתוף של 'אוטונומיה' וכל המילים היפות, אין להם שייכות לתפיסה היהודית, ואלו שנקלטו לעולם היהודי נקלטו ממושגים שזרים לנו לחלוטין". כך למשל מושג 'הזכויות' טען מרכוס, לא מצוי בכ" תבים יהודיים עתיקים אלא רק במאחרים, וגם

אצלם בקרב בודדים. במקום 'שיח הזכויות', מה שמסובב לדעת מרכוס את התפיסה היהודית הוא 'שיח החובות'. "הגישה היהודית שלנו הסתדרה ומסתדרת יפה בלי 'זכויות' אלא על בסיס מחויבויות. ניתן להקים חברה שמתפקדת, לא של איים בודדים, אלא של חברה. יהודי מחויב לחיות בחברה. הוא מחויב בפריה ורבייה. יש לו ילדים. יש לו מניין. לשבת על הר כמו שמקובל בחוגים נוצריים כאלה ואחרים, זה לא עניין יהודי".

מכאן ביקש לטעון מרכוס שגם 'רומנטיקה' היא מושג

שאלתי 'למה את רוצה להתגרש?' והיא אמרה 'הוא לא מרגש אותי'. זה אחד המקרים הבודדים שרציתי לקום מכס המשפט ולתת סטירה